

Les amistats perilloses

Eduardo Zaplana sempre ha manifestat en públic ser seguidor del València CF. Almenys, mentre ha estat president de la Generalitat Valenciana. Durant tot aquest temps, Zaplana no ha dubtat mai a festejar una victòria dels de Mestalla. I encara més si portava al seu costat un equip de Canal 9. Evidentment, era el mínim que se li podia demanar. La realitat, però, és ben diferent. Tant com que Zaplana ha estat, des de ben jove, un seguidor impenitent del Reial Madrid, un dels aficionats que aspiraven a veure els partits, havà en mà, des de la mateixa llotja de l'estadi Santiago Bernabéu, que és on els peixos grossos i els ministres adictes s'acomoden millor.

Zaplana, com ningú, ha tingut sempre clar què volia. Per això, no va dubtar mai a seure a la llotja del Mestalla, com un valencianista més, a l'espera que José María Aznar li oferira l'oportunitat de fer el salt cap a Madrid. I així va ser. Just quan el València guanyava la seua darrera Lliga, va ser nomenat ministre. Ara sí, ja podia veure complerts els seus somnis: el polític, més mundà, i també el futbolístic, si voleu, més sentimental. Abans que això passara, però, que fóra ungit com a ministre, una bona amiga el va delatar.

Era un diumenge d'hivern a poqueta nit, gener del 2002, i el Reial Madrid rebia el València CF en partit de Lliga. Zaplana, ben vestit com sempre, patia a la llotja del Bernabéu. No debades, encara era president de la Generalitat i havia de mantenir les formes. No podia deixar-se dur pels seus colors, al-

menys pels de veritat. I quasi ho aconseguí. Dic quasi, perquè Pitina Sandoval, una bona amiga seua que també estava asseguda a la llotja, li va acaronar suaument la cara a l'ara ministre portaveu. Li la va pessigar amistosament, amb complicitat, per celebrar el gol del Reial Madrid que finalment li va acabar donant la victòria davant del València CF. Pitina Sandoval n'estava contenta. I Eduardo Zaplana també, i, tanmateix, una suor freda degué recórrer el cos, durant uns breus instants, a l'aleshores Molt Honorable. Aquella bona amiga l'acabava de descobrir, públicament, davant la televisió.

Aquella bona amiga era, i encara ho és, ni més ni menys que l'esposa de Florentino Pérez, el president del Reial Madrid i també de la constructora ACS, l'empresari espanyol del moment i amic personal de Zaplana. Aquell pessic, lluny de ser innocent, ens va confirmar que hi havia una bona sintonia personal i familiar entre l'actual ministre de Treball i Florentino Pérez. No era, en cap cas, una relació fabulada ni inflada convenientment pels mitjans de comunicació, com molts van especular fins aleshores, coneixent la personalitat ambiciosa del polític popular i el "tot val" que practica en política. Al contrari, Zaplana i Florentino Pérez han mantingut una fructífera relació que els ha acabat beneficiant, al cap i a la fi, a tots dos.

Un, obtenint de Florentino Pérez una excel·lent carta de recomanació per fer-se un lloc en la jungla política de Madrid. I l'altre, obtenint gran nombre d'adjudicacions de l'administració va-

Florentino Pérez
i l'expresident de la
Generalitat Valenciana
i actual ministre
de Treball
i portaveu del Govern,
Eduardo Zaplana,
no sols comparteixen
passió pel
Reial Madrid.
En els últims anys han
consolidat una amistat
molt fructífera,
reforçada per múltiples
favors mutus.

Ana Pastor, ministra de Sanitat i Consum, amb l'empresari Florentino Pérez i el seu amic Eduardo Zaplana, ministre de Treball i portaveu del Govern espanyol, en un acte organitzat pel Foro Nueva Economía, el passat mes de setembre.

lenciana durant dues legislatures. Curiosament, els anys que més s'ha endeutat la Generalitat i que més ha crescut el volum de negoci de la constructora. Aquell pessic, en resum, ens va confirmar que els amics sempre estan per ajudar-se.

La seua amistat potser es remunta a l'any 1980, en plena transició, quan tots dos van coincidir en el Ministeri de Transports. Florentino Pérez, per aquelles dates, militava en la ja desapareguda i aleshores atomitzada UCD, i ocupava, a més d'una regidoria en l'Ajuntament de Madrid, la Direcció General d'Infraestructures en el ministeri del ram, dirigit aleshores per José Luis Álvarez. La seua biografia oficial, en canvi, situa Zaplana en les joventuts de la UCD i també en el Gabinet Tècnic del Ministeri de Transports, tot i que d'això últim no hi ha constància en el registre de personal del Ministeri d'Administracions Públiques i ben sabut és que no va cotitzar en la Seguretat Social fins que no va accedir a un càrrec públic en l'administració, a començament dels noranta.

Siga com siga, però, i donant per fet que la seua vinculació amb el Ministeri fóra marginal i, fins i tot, externa, és més que factible que la seua amistat, política i personal amb Florentino Pérez, vinga de lluny, d'aleshores, com hem observat. Que siga fèrria i ben sòlida. No en va, la prova de tot açò és que moltes empreses valencianes, contractistes amb l'administració pública, es queixen amargament, i en privat, del suposat tracte de favor que reben, per part de l'administració valenciana, les grans constructors de Madrid, i sobretot ACS, mentre que públicament no s'atreveixen ni tan sols a insinuar-ho, atemorides com estan de les reaccions que això els puga comportar.

Evidentment, amb Zaplana, poca broma. Criticar-lo o criticar-li les amistats, en aquest sentit, pot comportar la pèrdua d'adjudicacions, per poques que siguen. I per això, en aquest món de l'obra pública, hermètic i ple de pors, impera la prudència. Com a molt, als empresaris marginats, només els queda el recurs de la queixa privada, mentre esperen que algun dia les tornes canvien.

De moment, Florentino Pérez és intocable i tots intueixen per què, quina és la connexió. Florentino és el número 1. Líder en facturació i, sobretot, en amistats. Per exemple, al País Valencià, ja fa uns anys que ACS ha superat en volum de negoci FCC i Dragados. En aquest sentit, ha construït el parc Oceanogràfic, ha participat en les obres de l'emblemàtica A-3, ha ampliat el tramvia de València, ha executat bona part de l'autovia central que connecta València amb Alacant... Com a dada gens irrisòria, transcorria l'any 1998 i ja se li reconeixia, encara que aleshores tan sols era el tercer grup constructor a escala espanyola, el seu liderat en adjudicacions d'obra de les administracions públiques. Un fet, d'altra banda, gens gratuït, que no se'ns ha d'escapar.

La línia 5 del metro de València, els incomptables centres de salut i centres educatius -Puçol, Elda, Sueca i tants altres més de l'encara inacabat mapa escolar-, l'adjudicació de bona part de les actuacions de la Ciutat de les Arts i de les Ciències, la perforació del túnel d'accés a la central elèctrica de Millars,

ACS, la principal empresa de Florentino Pérez, es va fer càrrec de les obres d'ampliació dels pavellons 4 i 5 de Fira València.

les variants de Gandia, Villena, Mon-taverner i Sollana, han estat també altres de les operacions d'ACS al País Valencià. Fins i tot l'Ajuntament de Gandia, en mans socialistes, li va confiar les obres d'eliminació d'inundacions a la platja.

L'omnipresència d'ACS al País Valencià és tan evident que fins i tot és objecte constant de rumors. Es comenta, per exemple, en cercles polítics de la població de Sueca (Ribera Baixa), que la Generalitat ha encarregat la rehabilitació de la casa de l'escriptor Joan Fuster a l'empresa de Florentino Pérez, amb un pressupost inflat, del qual encara li falten per cobrar uns 180.000 euros (és a dir, 30 milions de pessetes). Un rumor que, desmentit per molts, fins i tot per l'empresa que s'ha fet càrrec de les obres, la valenciana FORSA, es resisteix a desaparèixer.

Fet i fet, ACS ha viscut uns anys prodigiosos i el País Valencià ha estat, sens dubte, el seu gran Potosí; una immensa i inacabable font de negocis, que, lluny d'haver-los enumerat ara i ací en la seua totalitat, són tan insondables com la relació personal, abans esmentada, que tot ho explica. No hi ha dubte que ACS serà competitiva i gestionada com cap altra empresa de la construcció. Però a ningú se li escapa que només ACS, i en cap cas la res-

ta, ha estat present en totes les obres emblemàtiques que Eduardo Zaplana ha controlat des de la Generalitat.

Arribats ací cal fer uns aclariments de rigor. Zaplana se n'ha anat a Madrid de ministre, però en cap cas no s'ha després de la seua capacitat d'influència a escala valenciana. Com a exemple, l'actual president de la Generalitat, Francesc Camps, elegit digitalment pel mateix Zaplana com a successor seu, ha de compartir tasques de govern amb dos consellers de plena confiança del ministre, que són José Ramón García Antón, en la Conselleria d'Infraestructures, i Rafael Blasco, en la Conselleria de Territori i Habitatge. Dos col·laboradors situats estratègicament pel portaveu del Govern espanyol en dues conselleries sucoses en pressupost que concentren la majoria d'adjudicacions d'obra pública i també la planificació de la construcció privada. Zaplana, en efecte, no vol perdre-les. Sap que el pastís que cal repartir és ingent, que les amistats justament es reforcen ací, quan s'adjudiquen obres, i que això, més prompte que tard, sempre permet arreplegar bons rèdits. Més encara, no li importa gens que Camps controle Cultura, Agricultura o Justícia. L'important, realment, ja ho té.

Si no fóra així, com s'explicaria, doncs, l'ascens fulgurant d'un Floren-

tino Pérez que escampa els seus tentacles allà on ningú no pot arribar? Només consultant la pàgina electrònica d'ACS ens adonem de la magnitud d'aquesta empresa. Així, a tota la llista anterior d'actuacions, hem d'afegir l'ampliació dels pavellons 3 i 4 de Fira València; la gestió, polèmica inclosa, del manteniment del sistema d'enllumenament de la ciutat de València i, fins i tot, la construcció de l'estadi esportiu i la piscina coberta de la Ciutat de l'Oci i l'Esport de Torrent. Com a culminació de la seua obra i símbol de poder, ha acabat d'alçar l'edifici més alt de València, la Torre de França, just en el focus de creixement urbanístic més important del cap i casal, la ciutat de les Arts i de les Ciències.

Ben sabut és que ACS diversifica les seues inversions, que no sols es dedica a la construcció i l'obra civil, sinó que també és una veritable empresa de serveis. En aquest sentit, i a escala valenciana, ACS és propietària de la firma ETRA, marca de gran prestigi i projecció internacional especialitzada en els automatismes aplicats al trànsit. També ho és d'API, adreçada a la senyalització horitzontal; de Tecmed i de Vapsa, presents en un mercat creixent com el del medi ambient. No debades, ACS controla quasi en exclusiva la recollida i la gestió dels residus sanitaris al País Valencià. Fins i tot s'ha escampat el rumor que Tecmed està en una posició immillorable per aconseguir l'hipotètic control de Girsu, l'empresa de residus de la Diputació de València, en cas que aquesta s'arribara a privatitzar. De moment, Fernando Giner, l'actual president de la institució provincial, és un home de màxima confiança de Zaplana.

Per acabar d'arrodonir el panorama, una última pínola. L'any 2001, la Generalitat va impulsar el pla edíl·lic, al qual concorregueren 17 grups empresarials per fer-se amb les quinze zones finalment licitades. ACS, en efecte, es va presentar i, tanmateix, no va obtenir cap dret d'explotació. Sorprenent, tal vegada, però cert. Amb tot, ha sabut aprofitar els problemes financers del grup alemany Nevag, especialitzat en energies renovables, i ha comprat, a

través de la seua filial Eyra, la participació que els alemanys posseïen en una zona adjudicada. No sabem si la influència del ministre ha actuat o si Florentino Pérez té la sort sempre de cara. Curiosament, però, ha aconseguit fer-se un lloc quan ni tan sols havia estat invitat. Així és Florentino Pérez. A tot arreu. Sempre discret i elegant. Recorrent a amistats quan cal, que per a això són.

El cas més clar el tenim en l'escàndol recent d'Aguas de Valencia (AVSA). Pocs podien imaginar-se que darrere del polèmic acomiadament del conseller delegat d'AVSA, Aurelio Hernández; que darrere de les truculentes informacions que lligaven Zaplana amb l'intent de crear un grup mediàtic per impulsar la seua carrera política; que darrere de tot això pul·lulara el nom de Florentino Pérez. Poca gent ho va entendre a primera vista, però ben prompte s'adonaren de la connexió amb Zaplana, i també de l'operació, frustrada per moments, que molts observadors li auguren un futur encomiable.

Pel seu repartiment accionarial, AVSA és una empresa inestable i altament polititzable, que efectivament en els últims anys ho ha estat de la mà incessant i incansable de Zaplana. El ministre portaveu ha fet i desfet sempre a la seua voluntat, sense que els accionistes d'AVSA l'hagen qüestionat mai. Així, no fa tant de temps que demanava que l'empresa es valencianitzara, que s'expandira i optara a concursos i adjudicacions de més calat, només perquè li interessa políticament. Ara, en canvi, amortitzada aquesta estratègia, Zaplana ha canviat. Avui l'empresa no ha de ser valenciana, sinó que ha d'estar receptiva a nous inversors, vinguen d'on vinguen, per obrir-se a nous mercats. Això, en efecte, té una altra lectura gens innocent.

Després de la crisi empresarial i passades les darreres eleccions autonòmiques, el conegut empresari Fernando Fernández Tapias ha estat nomenat membre del consell d'administració d'AVSA en representació dels seus socis majoritaris, els francesos Bouygues. Fernández Tapias, conegut amb el malnom de Fefé, és un bon amic de Florentino Pérez —no en va és el vicepresident

Una altra de les obres d'envergadura confiades per Zaplana al seu amic Florentino Pérez ha estat la construcció de l'emblemàtic Oceanogràfic.

primer del Reial Madrid— i del mateix Eduardo Zaplana. Diuen les males llingües que Zaplana ha esperat fins després dels propers comicis generals per moure peça en tot l'entramat d'Aguas de Valencia, i així no alçar massa polseguera que el pugua deixar apartat del nou, i de moment hipotètic, executiu de Mariano Rajoy. Però també destaquen aquestes mateixes veus que Zaplana tindria Fefé, president de la Cambra de Comerç de Madrid, ben situat per gestar una operació cridada a ser la sensació informativa de la temporada.

En aquest sentit, Fefé seria l'intermediari. Comenten que en aquesta comessa és excel·lent. L'intermediari entre Bouygues, Zaplana i ACS. I per a què? Per preparar-li el *soft landing*, l'aterratge suau, a Florentino Pérez en el capital d'AVSA. El president del Reial Madrid s'estrenaria així en una empresa d'aigües, negoci sempre rendible, i mai, de moment, explotat per ell, amb moltes potencialitats. Entre altres, la més atractiva: la futura privatització del Canal d'Isabel II, de Madrid. Pérez tindria amb AVSA una empresa solvent i sòlida per afrontar aquesta maniobra empresarial. El resultat final podria donar, fins i tot, una empresa de serveis capaç de superar en actius i volum de negoci Aguas de Barcelona (Agbar). De moment, tot està parat. ACS espera la

seua oportunitat i Fefé, intermediari a comissió, també. Zaplana sap que pot ser la seua. Ja ha maniobrat perquè així siga. Una vegada passen les eleccions i els riscos minven, Déu proveirà i les amistats funcionaran, com cal.

ACS i la fusionada Dragados s'han adjudicat les obres de construcció del nou Hospital de la Fe, de València. Són 240 milions d'euros. Un projecte estrella més que Florentino Pérez construirà al País Valencià. Mentrestant, els rumors s'han disparat. ACS podria entrar en el capital de Terra Mítica, la nineta dels ulls de Zaplana. Per ara, l'empresa ho ha desmentit, però tothom sap que l'actual ampliació de capital del parc temàtic de Benidorm necessita un inversor potent, com ACS, per salvar la delicada situació financera. Les suspicacions només han fet que començar. Li tornarà Florentino Pérez els favors que, pastats i mastegats, li ha ofert durant tant de temps Eduardo Zaplana?

Massa arriscat, respondre-ho. En tot cas, aquell pessic de Pitina Sandoval a la llotja del Santiago Bernabéu no va ser gens casual. Amb aquell gest, Zaplana va compartir, amb la família de Florentino Pérez, amistats més que mundanes i, per què no, madridisme pels quatre costats, que també és negoci.

Joan Colomer